

Waterschap NOORDERZIJLVEST

A L G E M E E N B E S T U U R

Vergadering d.d. : 27 november 2002

Agendapunt : 14

Onderwerp : Tarievennota 2003

KORTE SAMENVATTING:

Bijgaand treft u aan de tarievennota 2003. De tarieven zijn gebaseerd op de hiervoor vastgestelde begroting voor het jaar 2003.

VOORSTEL / ADVIES:

Wij stellen u voor de tarievennota voor het jaar 2003 vast te stellen.

BIJLAGE(N):

Tarievennota 2003

Groningen, 13 november 2002

Het Dagelijks Bestuur van het
waterschap Noorderzijlvest:

ir. H. VAN 'T LAND, dijkgraaf

ir. C.W. WOLDRING, secretaris

Waterschap NOORDERZIJLVEST

TARIEVENNOTA 2003

1. Inleiding

De beleidsbegroting 2003 naar beleidsvelden, zoals deze bij een vorig agendapunt is behandeld en is vastgesteld, sluit met een totaal aan lasten van € 55.745.730. Aan baten is een bedrag geraamd van € 11.494.050. Het saldo ad. € 44.251.680 moet, alvorens de berekening van de omslagen en heffingen kan plaatsvinden, worden toegerekend aan de taken van het waterschap. In tegenstelling tot voorgaande jaren blijkt deze kostentoerekening niet direct uit de beleidsvelden van de begroting. Dit alles heeft te maken met de wijziging van de begrotingsindeling waarbij de begroting thans is ingedeeld naar beleidsvelden met daaronder de beleidsproducten. In voorgaande jaren waren de beleidsproducten direct gekoppeld aan de taken. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting op de begroting waarin deze wijziging nader is verduidelijkt.

Doordat de financiering van het waterschap is ingericht naar taken en vervolgens naar belastingplichtigen, vindt deze toerekening met ingang van het jaar 2003 op een andere wijze plaats. Hiervoor is een notitie (notitie financiering kosten per beleidsveld) opgesteld welke bij een vorig agendapunt is besproken en is vastgesteld. Bij de toerekening van de kosten aan de taken is rekening gehouden met deze bestuurlijke uitgangspunten. Het saldo van lasten en baten wordt op basis hiervan als volgt toegerekend aan de taken:

- Waterkeringszorg € 2.893.030
- Waterkwantiteitsbeheer “ 18.236.150
- Waterkwaliteitsbeheer “ 22.944.270
- Vaarwegbeheer “ 178.230

Op basis van artikel 34 van het reglement voor het waterschap Noorderzijlvest moeten de kosten die ten laste van het waterschap blijven voor de taak vaarwegenbeheer, worden toegerekend aan de taak waterkwantiteitsbeheer.

Voor de omslagheffing voor de taken waterkeringszorg en waterkwantiteitsbeheer zijn van belang de Kostentoedelingsverordening Waterschap Noorderzijlvest, de Omslagklassenverordening Waterschap Noorderzijlvest en de Verordening op de waterschapsomslagen Waterschap Noorderzijlvest. Voor de heffing voor de taak waterkwaliteitsbeheer is van toepassing de Heffingsverordening Waterkwaliteit waterschap Noorderzijlvest.

Met in achtneming van bovengenoemde verordeningen worden de tarieven voor het jaar 2003 vastgesteld.

Ten behoeve van de vaststelling van de tarieven voor het jaar 2002 heeft er in 2001 een herijkingsonderzoek plaatsgevonden naar de kostentoedeling voor de taken waterkering en waterkwantiteit. De redenen in 2001 lagen enerzijds in een wijziging in de objectafbakening bij het gebouwd (toerekening ondergrond aan de gebouwde waarde) en de invoering van de Automatisering Kadastrale Registratie-methode voor de bepaling van het aandeel gebouwd respectievelijk ongebouwd en anderzijds in de autonome groei sinds 1999 van de bebouwde oppervlakte. Binnen ons college is de afspraak gemaakt dat in 2003, in samenwerking met andere waterschappen, het overleg met de provincies wordt opgestart om te komen tot een fundamentele wijziging van het financieringssysteem. Het uitgangspunt hierbij is voor ons dat het nieuwe financieringssysteem aansluit bij de samenstelling van het bestuur. In eerste instantie wordt gestreefd naar de invoering van (elementen uit) de methode Delfland bij de kostentoedeling. Mocht dit niet tot de mogelijkheden behoren dan zal in 2003 worden gezien of een actualisatie van de huidige kostentoedeling, gebaseerd op de methode Oldambt, leidt tot wijzigingen in de kostenverhoudingen tussen de categorieën.

Waterschap NOORDERZIJLVEST

2. Algemeen

In artikel 5 van de Kostentoedelingsverordening is opgenomen dat de kosten van heffing en invordering, alsmede de kosten van de verkiezingen van het Algemeen Bestuur, zoals opgenomen in de begroting van enig belastingjaar, rechtstreeks worden toegerekend aan de categorieën ingezetenen, zakelijk gerechtigden gebouwd en zakelijk gerechtigden ongebouwd. Dit naar rato van deze voor elk van de genoemde categorieën te maken kosten.

De kosten voor heffing en invordering zijn verantwoord onder het beleidsveld Heffing en Invordering. Het totaal aan kosten, inclusief de verantwoording van het bedrag aan kwijt te schelden omslagen en heffingen ad. € 1.270.620, bedraagt € 5.103.730. Hiervan is aan de taak waterkwaliteit toe te rekenen € 2.399.950. De resterende kosten ad. € 2.703.780 zijn toe te rekenen aan de twee overige taken. De specifieke kosten naar de drie hierboven genoemde categorieën zijn vervolgens af te leiden uit de nadere onderbouwing van de lasten en baten en bedragen voor het jaar 2003 € 2.089.540. De toerekening naar de taken waterkering en waterkwantiteit vindt vervolgens plaats op basis van de in de inleiding genoemde notitie over de kostentoerekening naar taken.

Op basis van het bovenstaande zijn de specifieke kosten voor heffing en invordering (inclusief de kwijtschelding aan ingezetenenomslag ad. € 325.470) als volgt toe te rekenen aan de drie genoemde categorieën:

	Totaal	Waterkering	Waterkwantiteit
	€	€	€
• Ingezetenen	938.120	257.500	680.620
• Zakelijk gerechtigden gebouwd	679.780	86.380	593.400
• Zakelijk gerechtigden ongebouwd	471.640	60.360	411.280

De kosten voor het uitvoeren van de verkiezingen zijn opgenomen onder het beleidsveld Bestuur en externe communicatie. De kosten hebben betrekking op de in 2000 gehouden verkiezingen welke in vier jaar worden afgeschreven en bedragen € 131.120. Hiervan wordt een bedrag ad. €50.760 toegerekend aan de taak waterkwaliteit. Het aandeel voor de taken waterkering en waterkwantiteit is op basis van de kostentoerekening naar taken bepaald op resp. 19,35% en 41,90%. De specifieke kosten voor de drie genoemde categorieën bedragen als volgt:

	Totaal	Waterkering	Waterkwantiteit
	€	€	€
• Ingezetenen	62.280	19.670	42.610
• Zakelijk gerechtigden gebouwd	14.060	4.440	9.620
• Zakelijk gerechtigden ongebouwd	4.020	1.270	2.750

Waterschap NOORDERZIJLVEST

3. Tarieven Waterkeringszorg

Op basis van het voorgaande bedragen de door de tarieven te dekken kosten:

Aandeel in de begroting 2003 op basis van de beleidsvelden	€	2.893.030
Af: bijdrage vanuit de algemene reserve	"	<u>0</u>
	€	<u>2.893.030</u>

Waarvan specifieke kosten voor:

Ingezetenen	€	277.170
Zakelijk gerechtigden gebouwd	"	90.820
Zakelijk gerechtigden ongebouwd	"	<u>61.630</u>
	€	<u>429.620</u>

In artikel 3 van de Kostentoedelingsverordening is opgenomen dat de resterende kosten als volgt worden verdeeld over de drie categorieën belastingplichtigen:

• Ingezetenen	35 % ofwel	€	862.190
• Zakelijk gerechtigden gebouwd	57,3% ofwel	"	1.411.540
• Zakelijk gerechtigden ongebouwd	7,7% ofwel	"	<u>189.680</u>
		€	<u>2.463.410</u>

De tarieven 2003 voor de taak *waterkeringszorg* bedragen als volgt:

Ingezetenen	€ 10,74 per woonruimte
Zakelijk gerechtigden gebouwd	€ 0,26 per € 2.268 economische waarde
Zakelijk gerechtigden ongebouwd	€ 2,56 per hectare

4. Waterkwantiteitsbeheer (inclusief vaarwegbeheer)

Op basis van het voorgaande bedragen de door de tarieven te dekken kosten:

Aandeel in de begroting 2003 op basis van de beleidvelden	€	18.414.380
Af: bijdrage vanuit de algemene reserve	"	<u>0</u>
	€	<u>18.414.380</u>

Waarvan specifieke kosten voor:

Ingezetenen	€	723.240
Zakelijk gerechtigden gebouwd	"	603.020
Zakelijk gerechtigden ongebouwd	"	<u>414.030</u>
	€	<u>1.740.290</u>

In artikel 4 van de Kostentoedelingsverordening is opgenomen dat de resterende kosten als volgt worden verdeeld over de drie categorieën belastingplichtigen:

• Ingezetenen	22,5% ofwel	€	3.751.670
• Zakelijk gerechtigden gebouwd	22,7% ofwel	"	3.785.020
• Zakelijk gerechtigden ongebouwd	54,8% ofwel	"	<u>9.137.400</u>
		€	<u>16.674.090</u>

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Vervolgens is in artikel 4 van de Omslagklassenverordening bepaald dat ten aanzien van de zakelijk gerechtigden ongebouwd voor de heffingsmaatstaf een vermenigvuldigingsfactor wordt toegepast. Deze bedraagt voor:

omslagklasse 1 (wateren behorende tot het hoofdstelsel, gronden gelegen in onbemalen deel Lauwersmeer en buitendijkse gronden)	0,00
omslagklasse 2 (onbemalen onroerende zaken gelegen in gebieden met een lage ontwerpafvoernorm)	0,50
omslagklasse 3 (onbemalen onroerende zaken gelegen in gebieden met een hoge ontwerpafvoernorm)	0,87
omslagklasse 4 (bemalen onroerende zaken)	1,00

Op basis van het voorgaande bedragen de tarieven 2003 voor de taak *waterkwantiteitsbeheer* als volgt:

Ingezetenen	€	31,50 per woonruimte
Zakelijk gerechtigden gebouwd	€	0,56 per € 2.268 economische waarde
Zakelijk gerechtigden ongebouwd		
klasse 1	€	0,00 per hectare
klasse 2	€	46,00 per hectare
klasse 3	€	77,40 per hectare
klasse 4	€	88,40 per hectare

5. Waterkwaliteitsbeheer

Op basis van het voorgaande bedragen de door de tarieven te dekken kosten:

Aandeel in de begroting 2003 op basis van de beleidsvelden	€	22.944.270
Af: bijdrage vanuit de algemene reserve	"	0
	€	<u>22.944.270</u>

Op basis van het aantal vervuilingseenheden van 420.000, bedraagt het kostendekkende tarief voor het jaar 2003 € 54,66. Dit betekent in vergelijking met het tarief over het jaar 2002 een verlaging van € 0,30 per VE. In verband met een evenwichtige tariefsontwikkeling en voor het vormen van een reserve voor het mogelijk afboeken van boekwaarden, wordt het tarief voor 2003 vastgesteld op € 56,04 (zie verder de toelichting hierna)

In verband met het negatieve saldo voor de algemene reserve is bij de tariefstelling voor het jaar 2002 besloten om gedurende twee jaar (2002 en 2003) een extra heffing in rekening te brengen van € 1,32 per VE.

Op basis van het voorgaande bedraagt het tarief 2003 voor de taak *waterkwaliteitsbeheer* als volgt:

Het tarief per VE bedraagt in 2003	€ 57,36
---	----------------

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Toelichting op de tarievennota 2003

De financiële gegevens zijn afkomstig uit de vastgestelde beleidsbegroting voor het jaar 2003. Het beleid van het waterschap is gericht op kostendekkende tarieven. Dit betekent dat de kosten voor een bepaalde taak moeten worden opgebracht door de belastingplichtigen.

Totale uitkomsten

In vergelijking met de tarievennota 2002 zijn de totale kosten welke gedekt moeten worden uit omslagen en heffingen gestegen van € 43.717.930 naar € 44.251.680. Per taak zijn de verschillen als volgt:

	2003	2002	Afwijking
Waterkeringszorg	€ 2.893.030	€ 2.823.740	+ 2,5%
Waterkwantiteitsbeheer	“ 18.414.380	“ 17.704.740	+ 4,0%
Waterkwaliteitsbeheer	“ <u>22.944.270</u>	“ <u>23.189.450</u>	-/ 1,1%
	€ <u>44.251.680</u>	€ <u>43.717.930</u>	

Voor een vergelijking van het saldo van lasten en baten wordt verwezen naar de aanbiedingsbrief bij de begroting 2003.

Tariefstelling

Voor het jaar 2003 wordt voor de taken waterkeringszorg en waterkwantiteitsbeheer gewerkt met kostendekkende tarieven. Op basis van de meerjarenraming 2003-2007 wordt met name voor de taak waterkwantiteitsbeheer voor het jaar 2004 een sterke verhoging van de tarieven verwacht (plm. 9%). Gezien de huidige stijging van de tarieven met 4,0%, welke nagenoeg overeenkomt met de geprognoseerde stijging voor het jaar 2003 uit de meerjarenraming, vinden wij het niet verstandig de tarieven voor het jaar 2003 extra te verhogen om zodoende de sterke stijging in 2004 af te zwakken. Bij de behandeling van de volgende meerjarenraming zullen, mede in relatie met de kostentoedeling, voorstellen worden uitgewerkt de toename voor 2004 te beperken c.q. te egaliseren over meerdere jaren.

Bij een kostendekkend tarief voor de taak waterkwaliteitsbeheer kan het tarief voor deze taak in vergelijking met het tarief 2002 worden verlaagd met € 0,30. Met het oog op de toekomstige tariefstijgingen voor deze taak, in de meerjarenraming 2003-2007 voor de komende jaren geraamd op ruim 4% per jaar, wordt door ons de voorkeur gegeven aan geleidelijke tariefontwikkeling. Hierbij moet echter worden aangetekend dat op basis van de begroting 2003, waarbij de kosten voor de kwaliteitstaak ruim € 1 miljoen lager liggen dan voorzien in de meerjarenraming, ook de ramingen voor de volgende jaren met een vergelijkbaar bedrag lager zullen uitvallen. Dit gezien de structurele bijstellingen in de begroting 2003 (hogere bijdrage van andere waterschappen). Om invulling te geven aan een geleidelijke groei van de tarieven worden de tarieven voor 2003 dan ook verhoogd met 2%. De verhoging voor 2004 bedraagt dan vervolgens plm. 3% en voor 2005 ruim 4%.

Daarnaast is het gewenst een financiële buffer te vormen voor het mogelijk afboeken van boekwaarden van overgenomen investeringen. Zoals bij de toelichting op de jaarrekening 2001 is vermeld zullen de afschrijvingstermijnen van overgenomen investeringen voor alle drie taken zoveel mogelijk moeten worden afgestemd op het nieuw vastgesteld beleid voor het waterschap Noorderzijlvest. Daarbij moet tevens worden bezien in hoeverre er investeringen zijn overgenomen van de oude organisaties welke geen toekomstige waarde meer hebben. Voor het afboeken van boekwaarden zijn voor de taken waterkering en waterkwantiteit wel (beperkte) financiële reserves aanwezig. Echter voor de taak waterkwaliteit niet.

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Dit alles in overweging nemende geven wij de voorkeur aan een verhoging van het tarief voor de waterkwaliteit van 2%. De extra inkomsten ad € 592.500 kunnen worden bestemd voor het vormen van een reserve voor het vervroegd afschrijven van boekwaarden.

Ten slotte wordt de heffing voor de taak waterkwaliteitsbeheer voor het jaar 2003 extra belast met € 1,32 per VE. Hiertoe is besloten bij de vaststelling van de tarieven voor het jaar 2002. Op basis van de rekening 2000 en de prognose voor het jaar 2001 was vorig jaar een tekort voorzien aan eigen kapitaal van plm. € 1,1 miljoen ultimo 2001. Voor het wegwerken van dit tekort heeft het Algemeen Bestuur in 2001 besloten tot de extra heffing gedurende twee jaar. Op basis van de vastgestelde jaarrekening 2001 bedraagt het daadwerkelijke tekort aan eigen kapitaal thans € 1.170.300. Door het vrijvallen van de bestemmingsreserve beheersmaatregelen ad. € 345.900 bedraagt het feitelijke tekort aan algemene reserve ultimo 2001 € 824.400. Ondanks een geringer tekort aan eigen middelen vindt de vorig jaar vastgestelde extra heffing van € 1,32 per VE ook in 2003 plaats. Uitgaande van een extra heffing over twee jaar bedraagt de extra opbrengst € 1.108.800 (420.000 VE x € 1,32 x twee jaar). Het vermoedelijk positief saldo aan algemene reserve (weerstandsvormogen) bedraagt ultimo 2003 plm. € 284.000. Bij dit laatste is uitgegaan van een neutraal resultaat over de jaren 2002 en 2003.

Vergelijking

Onderstaand zijn per taak de tarieven 2003 vergeleken met de tarieven 2002 en met die uit de meerjarenraming 2003-2007. Bij de bepaling van de tarieven voor de ingezetenen en het tarief voor de taak waterkwaliteitsbeheer is rekening gehouden met het meeliften in zes termijnen met de nota van de waterleidingmaatschappijen. De tarieven zijn deelbaar door zes gemaakt.

Waterkeringszorg

	Tarief 2003	Tarief 2002	Toename in 2003	Meerjarenraming	Toename in 2002
Ingezetenen	10,74	9,54	12,6%	10,08	5,1%
Gebouwd	0,26	0,26	0,0%	0,27	0,0%
Ongebouwd	2,56	2,66	-3,8%	2,80	2,7%

Toelichting:

Het saldo aan lasten en baten neemt toe met 2,5%. Dat het tarief voor ingezetenen, bij een gelijk aantal ingezetenen, zo sterk stijgt wordt veroorzaakt doordat de zogenoemde specifieke kosten voor deze categorie zijn gestegen van € 152.670 naar € 277.170. In voorgaande jaren werden van alle kosten voor heffing en invordering 15% toegerekend aan de taak waterkering. Door de nieuwe productenindeling en door de nieuwe methode van toerekening van kosten aan de taken, is het aandeel van kering in de specifieke kosten nu gemiddeld 19,3%. Daarnaast is de onderverdeling naar de categorieën per beheerproduct apart bekeken en is niet meer gewerkt met een gemiddeld percentage. Vooral de kosten en het bedrag aan kwijt te schelden omslag is hierdoor anders toegerekend. Dit veroorzaakt de sterke stijging in het tarief voor de ingezetenen. De wijziging komt vooral ten gunste van de categorie gebouwd. Dit tarief kan dan ook gelijk blijven ondanks dat de totale waarde aan WOZ-waarden gelijk is gelaten. Daarnaast speelt hierbij ook mee dat de WOZ-kosten sterk zijn verlaagd. De nieuwe kostenverdeling tussen de afnemers van de WOZ-waarden, belastingdienst, gemeenten en waterschappen, is hiervan de oorzaak. De waterschappen betalen thans slechts 15% (was 30%). De daling van het tarief voor ongebouwd vindt zijn oorsprong eveneens in de lagere specifieke kosten.

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Waterkwantiteitsbeheer

	Tarief 2003	Tarief 2002	Toename in 2003	Meerjarenraming	Toename in 2002
Ingezetenen	31,50	30,48	3,3%	31,98	6,6%
Gebouwd	0,56	0,55	1,8%	0,55	25,0%
Ongebouwd					
* klasse 2	46,00	43,50	5,7%	45,90	1,7%
* klasse 3	77,40	73,15	5,8%	77,40	2,0%
* klasse 4	88,40	83,60	5,7%	88,40	-4,3%

Toelichting:

Het saldo van lasten en baten neemt toe met 4%. Bij een gelijk aantal ingezetenen neemt het tarief voor deze categorie iets minder toe dan het gemiddelde. Dit wordt deels verklaard door de lagere specifieke kosten (zie waterkeringszorg). Ook bij de categorie gebouwd is de totale WOZ-waarde gelijk gelaten aan die van vorig jaar. Door de beperkte omvang van het tarief neemt het tarief minder sterk toe dan het gemiddelde. Bovendien speelt hier ook mee de daling van de WOZ-kosten.

Dit alles heeft ten gevolge dat de tarieven voor het ongebouwd meer toenemen dan de gemiddelde stijging. Doordat de specifieke kosten zijn gedaald van € 1.965.490 naar € 1.740.290 en doordat de totale kosten wel zijn gestegen, nemen relatief gezien de tarieven voor het ongebouwd meer toe dan de gemiddelde toename. De tarieven zijn nagenoeg conform de meerjarenraming.

Waterkwaliteitsbeheer

	Tarief 2003	Tarief 2002	Toename in 2003	Meerjarenraming	Toename in 2002
Per VE	57,36	56,28	1,9%	58,38	11,7%

Toelichting:

Ondanks een daling van het aantal VE's van 422.000 naar 420.000 is de tariefstijging beperkt van omvang. In het voorgaande is al opgemerkt dat het kostendeekkende tarief iets lager dan het tarief van vorig jaar kan worden vastgesteld. Ons college kiest voor een evenwichtig ontwikkeling van de tarieven ofwel voor het jaar 2003 een groei van 2%. Dat de gemiddelde toename thans op 1,9% uitkomt heeft te maken met de tijdelijke vaste extra heffing van € 1,32 per VE. Over deze extra heffing is geen 2% groei toegepast.

Motie

Het algemeen bestuur van waterschap Noorderzijvest, in vergadering bijeen op 27 november 2002,

Overwegende dat:

- de waterschapskosten als gevolg van het project HOWA 1, alsmede de Stroomgebiedsvisie, de komende jaren sterk zullen toenemen
- dit het draagvlak voor de voorgestelde maatregelen nog verder onder druk zal stellen
- een eventuele rijksbijdrage in de kosten van aanpassing van de waterhuishouding onverlet laat dat de categorie ongebouwd verhoudingsgewijs een groot aandeel in de kosten zou moeten dragen
- dergelijke algemeen maatschappelijke kosten ook een brede dekking behoeven
- op korte termijn op landelijk niveau nog geen wijziging te verwachten is van de financieringsstructuur
- de kostentoedeling volgens de methode Delfland in afwachting van landelijke wetgeving in ieder geval voor een deel kan voorzien in de genoemde bezwaren, zoals ook uit eerder onderzoek van het Waterschap is gebleken

Draagt het Dagelijks Bestuur op alles in het werk te stellen voor de volgende waterschapsverkiezingen de methode Delfland ingevoerd te krijgen middels wijziging van de provinciale reglementen op de Waterschappen.

de leden,

Schep
Wiersema
Keurentjes